

HUR DU LYCKAS I EN VIT VÄRLD

SIDURI POLI

***HUR DU
LYCKAS
I EN VIT
VÄRLD***

FORUM

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm
www.forum.se

Copyright © Siduri Poli 2020
Omslag: Daniela Juvall
Foto: Louise Helmfrid
Tryckt hos ScandBook, EU 2020
ISBN 978-91-37-15617-0

Till min Ilo

Hatlebihat

Ja, det är ensamt på toppen, men helt ärligt
när man inte tillhör normen
är det ensamt redan halvvägs dit

Den här boken är till för oss som vandrar
precis har börjat
och till dem som har lyckats

INNEHÅLL

ESCAPE PLAN	13
DAGS ATT HOPPA	16
PRINCIP 1: ASSIMILERAS EJ	20
LÅT DEM HÖRA	22
EXPLOATERINGEN AV GODA KRAFTER	28
DEN DELADE DRÖMMEN	35
MINORITETERNAS MINORITET	41
CULTURE X	47
PRINCIP 2: LÄMNA SKÅDESPELERIET	50
MOTHER OF CHANGE	52
TEAM DIG, ALLTID	62
GRATIS TALANG	66
MINA FÖRSTA FÖRSÖK ATT TJÄNA CASH	76
PRINCIP 3: ÄRU EXPERT ELLER?	86
BERÄTTELSEN SOM DEN VITA PUBLIKEN ÄLSKAR	88
ORTENREPRESENTANTEN	94
HENNES TÅRDRÄNKTA HÄNDER	98
PRINCIP 4: REPPA DIG SJÄLV	102
HUR MÅNGA DRÖMMAR HAR ETT NEGATIVT ANTAGNINGSBESKED DÖDAT?	104
EN ORKAN TRÄFFAR MIG I LJUSETS HASTIGHET	111
PRINCIP 5: LEK INTE LIVRÄDDARE	118
FÖRÄNDRA VÄRLDEN GENOM ATT FÖRVERKLIGA DINA DRÖMMAR	120
STOPPAR STOCKHOLM I MIN BAKFICKA	130
OM ATT BJUDA SITT SPÖKE PÅ CAVA	133

<i>PRINCIP 6: HAJPA DIN LOCAL</i>	140
<i>HUR SVÅRT KAN DET VA?</i>	142
<i>VEM TILLHÖR FRAMTIDEN?</i>	147
<i>EN INNOVATIONSBYRÅ BLIR TILL</i>	151
<i>BLÅS INTE FOLK</i>	155
<i>ON TO THE NEXT</i>	160
<i>PRINCIP 7: TACKA INTE, TACK</i>	166
<i>BILJETTEN TILL INNOVATIONSFESTEN</i>	168
<i>MEDGES EJ</i>	173
<i>NÄR ENS STARTKAPITAL ÄR CIRKA NOLL KRONOR</i>	176
<i>PRINCIP 8: EDUCATE (Y)OURSELF</i>	182
<i>GLÖM ALDRIG VAR DU BÖRJADE</i>	184
<i>DÖDEN KOM OCH KNACKADE PÅ DÖRREN</i>	190
<i>PAPPAS ALLA FÖRETAG</i>	193
<i>EN 360</i>	200
<i>DET HÄR MED HJÄLTAR</i>	203
<i>PRINCIP 9: SLUTA VARA OVER-POLITE</i>	208
<i>VI ÄR VÅRA FÖREBILDER</i>	210
<i>SPRAY AND PRAY</i>	217
<i>ETT FÖRÄNDRINGSIMPERIUM STARTAR</i>	226
<i>CHECK YOURSELF</i>	232
<i>IT IS WHAT IT IS - NÄR LIVET HÄNDER</i>	238
<i>PRINCIP 10: BYGG DIN TRIBE</i>	246
<i>DEN FÖRSTA BETYDELSELÖSA MILJONEN</i>	248
<i>JALLA BYE</i>	254
<i>TACK!</i>	257

*De säger att sådana som jag inte ska drömma stort.
Men, vem tillhör drömmarna, om inte mig, om inte oss?
Vi, som är uppfostrade av personer som vågade drömma så
stort och djärvt att de lämnade sina hemländer för att ta sig
till helt främmande mark, många mil från alla de känner.
Vi, som växt upp och fått se hur hårt arbete verkligen ser ut.
Alla mammor, pappor, syskon och släktingar som tar extra-
pass på äldreboenden och slänger sina examensbetyg i
papperskorgen för att ta de jobb de får.
Vi, med starka ryggrader, som inte fått något serverat och
som fått lära oss sedan barnsben att om det finns något vi vill
ha, då behöver vi jobba hårt för att få det.
Säg mig, vem tillhör drömmarna, om inte den generation
som levtt, förtärt och andats drömmar – och därför besitter
den verkliga förmågan att uppnå dem?*

ESCAPE PLAN

”Tror jag spydde i munnen precis”, säger jag till mitt sällskap och ursäktar mig för att gå till toaletten. ”Ursäkta, ursäkta, oj förlåt, ursäkta”, viskmumlar jag medan jag tränger mig fram mellan publikraderna. Jag hatar mittenplatser. Förstår inte varför folk alltid bokar dem när de går på bio, eller varför man blir tilldelad dem som något slags VIP-platser när man är på olika event och tillställningar. Tänk om det skulle hända något? Om det skulle börja brinna, eller om någon skulle ställa sig upp och börja skjuta folk? Då sitter man där i mitten som packade sillar, längst bort från nödutgången. Vet du vad som är VIP för mig? Att kunna sticka så snabbt jag bara kan om jag skulle vilja. Det är service, det. Exemplarisk sådan.

Just nu befinner jag mig på en stor gala i Stockholm, en av årets största. Moderatoren på scenen har precis börja langa rasistiska skämt till en rasifierad kvinna som spelar med, skrattar högt och fortsätter driva på skämtet. Min mage vänder sig, jag måste utrymma – och det fort. Jag ser några andra i publiken, kanske tre personer, som också börjar resa sig. Alla andra kan chilla kvar, andas, skratta och njuta av kvällen. Men inte vi. Vi måste ut.

För några år sedan var det annorlunda, då skulle jag kanske också ha suttit kvar. Det var en ljuv och underbar tid då jag levde i total förnekelse om hur världen såg ut. Eller rättare sagt: jag förnekade hur världen såg på mig. Men nu för tiden, nej, nu kan jag inte ens gå utanför dörren utan att rusta mig med en escape

plan. Det är en rustning som bara jag, och andra som jag, behöver bära. Och som den väger. Mina höga klackar håller på att göra hål i golvet. Det borde finnas en maxgräns för hur mycket vikt sådana här höga klackar kan bära. Men Jimmy Choo har nog inte tänkt på att vissa av hans kunder bär omkring på några hundra kilos extra vikt. Tur att jag tränar fem gånger i veckan och övar upp psyket för att hela tiden orka lite till. Laddar ner meditationsappar för femton dollar som ska påminna mig att andas. Och som jag andas. *Andas in, andas ut, låt den rasistiska kommentaren svepa förbi.* Det hjälper ibland, men inte alltid. Jag skulle gärna betala mer än femton dollar för att bli fri.

Andas in, andas ut kan inte rädda mig nu, jag måste hålla mig till min escape plan. Medan jag tränger mig ut från galan ber jag så hemskt mycket om ursäkt för att jag förstör andras upplevelse av den rasistiska situationen som precis ägt rum på scenen. Jag ber om ursäkt till alla som behöver resa sig från sina platser när jag passerar, någon harklar sig högt för att demonstrera sitt missnöje. Förlåt, förlåt. Jag kunde lika gärna gå runt och säga tack. Tack. Tack. Tack. För att du reser dig upp. För att jag fick sitta vid din sida. För att jag fick andas samma privilegierade luft som du.

Jag vet vad du som läser tänker nu, men jag tror inte att jag är inkvoterad här, inte längre i alla fall. Jag har kommit tio gånger längre än väldigt många andra på den här galan, så jag förtjänar faktiskt att vara här. Som rasifierad måste man antingen vara tio gånger bättre än alla andra, eller hosta fram helt otroliga och specifika meriter för att kvala in. Men ibland blir man ändå inkvoterad. Antagligen blev den rasifierade kvinnan på scenen det. Hon har fått den stora äran att representera hela sin grupp-tillhörighet på den fina scenen, men misslyckas totalt. Hon och moderatoren har i fem minuter pratat om hur viktigt det är med inkludering och mångfald. Vet inte varför just hon ska prata om det, hon är ju vd på ett stort internationellt bolag. Men, såklart, hon är ju inte vit! It makes sense. Tänk om hon istället kunde få

stå där och prata om något som faktiskt är hennes kompetens, eller om sitt jobb, utan att behöva dra mångfaldshistorian. Så knäppt det hade varit, va? Den förmånen är ju exklusiv för de som befinner sig högst upp på privilegiumtrappan.

Skandal. Faktiskt. Att galan och moderatorn jobbar med ”representation” på det här sättet. Jag har själv många gånger blivit inbjuden till scener och paneler för att prata om varför sådana som jag borde få fler inbjudningar till just scener och paneler. Alltid samma panel, alltid samma tugg, alltid samma outcome. Publiken blir wow:ad, en besökare kanske blir tårögd, en annan vill hjälpa till på något sätt. Sedan går de ut från salen, tackar för inspirationen och fortsätter sina privilegierade liv som normativa i det vita samhället. Medan vi paneldeltagare står kvar med våra inspirerande maskrosbarnsberättelser och tankeväckande åsikter om inkludering.

Medan jag rymmer från galan lyckas jag svälja spyan. Svälja spyan, svälja stoltheten, jag har svält så mycket genom åren. Jag önskar att den här boken var första delen i en trilogi, då hade jag kunnat skriva ner åtminstone en tjugondel av allt jag behövt svälja. Men det hade blivit en riktigt deppig bokserie. Dessutom är det sista jag vill förespråka att du som läser ska gå runt och svälja saker. Tvärtom. Det är dags att spy på saker. Hitta dina allierade. Lämna det som inte är till för oss. Skapa egna plattformar där vi inte blir exkluderade. Där vår närvaro är självklar.

I foajén träffar jag de tre andra rasifierade personerna som satt i publiken och som också evakuerat. Trots våra olikheter, för vi är faktiskt tre helt olika individer även om vi alla har utländsk bakgrund, så är vi enade. Rasistiska skämt är inte okej längre. Det har det aldrig varit, men idag är det mer oacceptabelt än någonsin. Vi tittar på varandra med irriterade, sårade och trötta blickar. Vi behöver inte säga något, vi är alla överens, *det fucking räcker*.

DAGS ATT HOPPA

Det är dags att våra verkligheter får synas, vi som inte föddes in i ekonomisk trygghet, inte har en familj som bott i det här landet i generationer eller har alla privilegier som kommer av att passa in i den rådande samhällsnormen. Jag har fått nog av den polerade framgångssagan och den fabricerade snyfthistorian. Vi är varken superhjältar eller offer, vi är vi, och våra historier måste ut nu, på våra villkor.

Min egen resa är långt ifrån polerad och perfekt. Jag är stolt och glad över allt jag upplevt, trots alla trots. Jag har anpassat mig så många gånger, gått från den ena identiteten till den andra i kampen för att hitta mitt sammanhang. Jag har försökt hitta hem i orten, i stan, i suedimedelklassen, men ändå känt mig hemlös. Jag har startat bolag som det har gått bra för och jag har tjänat en hel del pengar, men jag har också kraschat totalt några gånger. Jag har påbörjat utbildningar på universitetet för att hoppa av och lära mig på andra sätt. Haft family issues, relationship issues och generellt bara feta *issues*. En enda lång berg-och-dal-bana. Mestadels pirrig och fylld av glädje, stundtals fylld av ren skräck.

Från mitt första jobb som ung tonåring, fram till att mitt liv tog en ny vändning när jag var tjugoett, tog jag alla gigs som kom i min väg. Jag visste inte exakt vart jag skulle, men jag visste att jag inte ville vandra den traditionella vägen. Och det krävdes att jag mötte döden innan jag insåg vad jag egentligen ville jobba

med: att skapa framtiden. Jag ville arbeta för en framtid som jag själv vill leva i.

Först översatte jag ”framtid” till den nya teknologin. Jag har alltid varit fascinerad av teknik och vilka möjligheter som finns i digitaliseringen, så det blev naturligt för mig att röra mig mot techbranschen. Jag startade flera techbolag, blev digital rådgivare åt några av Sveriges mest framstående ledare och syntes en hel del i media. Men, jag fortsatte att söka min rätta plats. Och jag märkte snart att ju högre upp jag klättrade, desto färre fanns det av sådana som jag. Det vill säga: färre kvinnor, och framför allt färre kvinnor med utländsk bakgrund. Jag blev mer och mer medveten om samhällsstrukturerna och hur många dörrar som förblir stängda om man inte tillhör normen. Det var som om jag såg utanförskapet tydligare ju närmare makten jag kom.

I september 2015 startade jag därför innovationshuset Changers Hub tillsammans med tre medgrundare. Vår vision var att demokratisera framgång och hjälpa personer från ytterstadsområden att förverkliga sina idéer. Vi ville lyfta och ge tillbaka till unga vuxna i Botkyrka, kommunen som vi själva kommer från. Det började i ett litet mötesrum på en fritidsgård vid Alby centrum – idag består Changers Hub av två coworking spaces, akademin Changers Academy och musikstudion Changers Studio. Men framför allt är det en rörelse. I våra coworking spaces, alltså våra fysiska kontorsplatser eller ”hubbar”, samlas tusentals unga vuxna från Stockholms alla ytterstadsområden varje år. Kontorsplatserna är gratis och där kan våra medlemmar jobba med sina idéer och på ett naturligt sätt nätverka med likasinnade och med förebilder. I Changers Academy håller vi konstadsfria kurser, program och utbildningar för att öka kunskapen inom områden som programmering, entreprenörskap och privatekonomi. I Changers Studio får kreativa personer utbildning och en plats att skapa. Vi fortsätter hela tiden att arbeta för att skapa förändring i nya branscher och områden, allt från mode och kultur till finans och investering.

Idag är jag chef och jobbar heltid med att affärs- och konceptutveckla Changers Hub, jag investerar i bolag som helt eller delvis ägs av personer som inte tillhör majoritetssamhället, pratar en hel del om framtiden i medier och föreläser kring entreprenörskap, nya tekniker och samhällsförändring.

Jag är långt ifrån färdig, men jag har kommit en bit på vägen och nu vill jag dela med mig av de erfarenheter och lärdomar jag har fått. Det är det du kommer få läsa om i den här boken. Jag har också formulerat ett manifest med tio principer som jag tycker ringar in mitt budskap. Principerna är tänkta att guida dig på din egen väg mot att lyckas i den vita världen. Du hittar dem utspridda i boken som ett slags budord att komma tillbaka till när du behöver.

Innan jag påbörjade min resa visste jag inte hur tufft det skulle bli. Men du, om jag vetat då vad jag vet nu, hade jag ändå påbörjat den långa vandringen. Jag kanske till och med hade varit ännu mer motiverad. Trots alla dolda strukturer som knuffade mig i fel riktning, trots fördomsfulla personer som totalt missbedömde min potential och basic people som övertygat försökte få mig att inse att drömmarna jag har är för stora för en sådan som jag. Jag hade ändå tagit på mig vandringskorna, greppat stavarna och ba: "Låt oss brygga varm choklad."

Att du och jag ska ta oss fram i den vita världen handlar inte bara om oss som individer, inte ens om våra familjer, inte längre. Det handlar om något större. Och ekvationen är egentligen enkel: Ju fler vi blir som försöker, desto fler av oss kommer att lyckas. Och ju fler av oss som lyckas, desto fler av oss kommer att vilja försöka.

Och du kommer klara det. Ett steg i taget, baby.

Om du inte börjat våga än, dags att hoppa.

Om du är på väg, fortsatt kämpa.

Och om du redan har lyckats, stötta din nästa.

Vi är många underdogs, och vi är alla begränsade av olika normer som vi behöver bryta för att lyckas. Dina drömmar är värda att förverkligas, glöm inte det. Och skydda dem. När allt kommer omkring är drömmarna det enda vi har innan vi tar det där första steget.

Så våga drömma, oavsett hur du ser ut eller var du kommer ifrån. Den där drömmen du har, den är din och ingen annans. Äg den, stoppa den i bakfickan, gå ut genom porten och gör något med den.

Om du gör det, så kommer jag att berätta hur du kan göra resten.

PRINCIP

SIDURI POLI

ASSIMILERAS EJ

Kasta inte din kultur och identitet i papperskorgen för att istället prata om segling, kräftskivor eller polo. Du behöver inte assimileras. Din historia sträcker sig hundratals, kanske tusentals, år tillbaka i tiden och många människor har offrat sina liv för att just du ska kunna ha exakt din identitet. Du gör inte någon en tjänst genom att förvandlas till *all white*. Inte personer som är yngre än dig och som skulle kunna se dig som en förebild. Inte heller dina homies från trakten som alltid hejat på dig. Och allra minst dig själv. Det är bara genom att vara sanna mot oss själva som vi kan uppnå verklig jämställdhet och förändring. Så snälla, släng bort den där Östermalmsdialekten, våga vägra tugget om Melloskvaller och stäng av den störiga låten om Stockholmsommar du har på repeat. Och hitta tillbaka till kryddorna som din mama gave you.

سواء كان

LÅT DEM HÖRA

”Du kommer få backlash”, sa min vän Barakat Ghebrehawariat när vi pratade om boken och jag berättade om titeln.

Han är den person jag känner som är mest utbildad inom vithetsnormen och rasism.

”Av vem då?” frågade jag.

”Den *vita världen*, obviously”, sa han.

Och kanske har han rätt. Jag har funderat mycket över hur en del av mina läsare kommer reagera på begreppet ”vit värld” – om det kan tolkas som exkluderande och negativt. Självklart finns det massor av människor med en traditionellt vit bakgrund som är medvetna och engagerade i att motverka rasism. Men jag har landat i att jag måste använda begreppet ”vit värld”, för det är inte enskilda individer jag syftar på, utan strukturerna. Strukturer som har lett till att Sverige idag är ett samhälle där vithetsnormen är dominerande. Den gynnar dem som tillhör den och missgynnar dem som inte gör det, vilket skapar en destruktiv makthierarki. Högst upp på stegen står Anders, längst ner Fatima.

Varför ser det ut så här? Det finns otaliga anledningar, men ett problem är olika grupper av vita personer i majoritetssamhället som direkt eller indirekt påverkar utvecklingen negativt. Här är några exempel:

Först har vi Team Kumbaya. Personerna som verkligen, verkligen, veeeeeerkligen inte ser sig själva som fördomsfulla.

Ni vet vilka jag menar. De som älskar att shoppa på Indiska, lagar marockanska grytor och skryter om hur givande det är att umgås med "lokalbefolkningen" när de semesterar i Laos. De färgblinda, de som påstår att de inte ser etiketter utan unity, en mänsklighet, en planet, *We are the world, we are the children*. Men paradoxalt nog kan de reagera när minoriteter kämpar för rättigheter som inte inkluderar "alla".

Sedan har vi en annan, mer uppenbar, gruppering som blir provocerade när diskussionen om allas lika rättigheter kommer på tal. Jag pratar förstås om Rasisterna. De som agerar aktivt i aggressiva nazistpartier och som i allra högsta grad är medvetna om vad de tycker.

Men sedan finns också gruppen Inte Rasist. Det är de som inte är emot personer med utländsk bakgrund, men som inte heller jobbar för att vi ska bli inkluderade. De som inte identifierar sig som rasister, vilket de flesta ju inte gör, men som ändå kan ha fördomar som leder till rasistiska handlingar och beteenden. De säger sig vara öppna och icke-rasistiska, men anställer ändå inte bruna eller svarta personer och väljer att inte bjuda oss till sina landställen eftersom vi nog ändå *inte skulle smälta in med släkten*.

Och så finns det en bubblare – ja, exakt det ordet – gruppen som lever i sin egen bubbla, a. k. a. Bubblarna. De som inte ens vet om att vi finns, de som inte är färgblinda, utan helt enkelt bara blinda. Icke-representerade existerar inte ens i deras värld och exkluderingen är en sådan naturlig del av deras vardag att de inte reflekterar, tänker eller påverkas av det.

Vi och dem-tänkandet har försvårat sammanhållningen i så många grupper och samhällen genom historien och det sätter käppar i hjulen för verklig integration och jämställdhet. En del hävdar att protest- och medborgarrättsrörelser som kämpar för sina rättigheter ökar på den här splittringen, men då undrar jag: Vad är egentligen alternativet? Ska vi tysta sitta och vänta på att

något händer, att majoritetssamhället frivilligt ska dela med sig av sina privilegier?

Icke-representerade. Bruna. Svarta. Rasifierade. POC, people of color. NBPOC, non-black people of color. Marginaliserade. Invandrare. Andra generationens invandrare. Tredje, fjärde, femte generationens invandrare. Hur många generationer ska gå innan vi har blivit svenskar? Det går inte att prata om orättvisor utan att gruppera på något sätt. ”Inte alla män”, säger den man som ser sig själv som feminist. ”Män i grupp”, säger den som försöker driva agendan att vi fortfarande har en bit kvar innan vi är helt och hållet jämställda. Inte alla vita, inte alla blattar.

Men även inom vår grupp av icke-representerade skapar vi trösklar för varandra, för vi har också olika privilegier. Och vi har fördomar mot varandra, det såg man inte minst i början av Coronakrisen när rasistiska skämt mot kineser helt plötsligt fanns överallt på nätet, och många av skämten var skapade av andra rasifierade grupper.

Vem som räknas som vit ser olika ut i olika kulturer och länder. Och trots en vit hudfärg kan man bli utsatt för rasism, som till exempel romer och samer i Sverige. Vithet är inte en färgskala, för den har inte enbart med hudfärg att göra. Vitheten är både en social konstruktion och kontextuell. Den skapas av samhället och reproduceras av oss alla, varje dag, vilket gör att den kommer fortsätta att vara den privilegierade och överordnade positionen – om vi inte jobbar för att förändra det. För att kunna åstadkomma verklig förändring och uppnå jämlikhet i den här frågan behöver vi se strukturerna bakom rasismen, och det ansvaret ligger inte bara på oss som är rasifierade, utan minst lika mycket på vita personer som behöver bli medvetna om sina privilegier.

Vithetsnormen är global, vi lever i en vit värld där minoriteter försöker ta sig fram. Att vara rasifierad innebär att omgivningen ser dig som icke-vit. Enligt organisationen Teskedsorden, som

arbetar för demokrati och jämlikhet, är svenskheten nära sammankopplad med vithet, vilket utgör ett hinder för icke-vita som inte inkluderas i majoritetssamhället i samma utsträckning som vita.

Än en gång handlar det inte *enbart* om vad enskilda individer gör eller inte gör, jag vill inte peka ut den som är vit och kanske läser det här. Tvärtom. Den personens medvetenhetsgrad är åtminstone några hundra procent högre än många andras. Hen har redan förstått att strukturer, omedveten rasism och andra faktorer – såsom kultur, arv och medias påverkan – gör att vissa grupper blir missgynnade och marginaliserade av majoritetssamhället. Saken är den att om vi bara fortsätter blunda kommer ingenting att hända. Det kommer inte bli så att någon till slut helt plötsligt öppnar ögonen. Även om problemet ligger på en högre nivå kan individen ändå påverka utvecklingen åt rätt håll.

Jag önskar att den här boken kan nå ut bredare än bara till de som redan är medvetna om, insatta i eller påverkade av segregationen. Att personer som tillhör majoritetssamhället läser den för att lära sig om någon annans upplevelse, bredda sitt perspektiv och få mer förståelse. Eller kanske för att hitta saker att ta med till dagens tacksamhetstimme. Ni vet, folk säger ju att man ska tänka på vad man är tacksam över varje dag. Den som är vit borde säga: ”Jag är tacksam för att jag är vit.” Det finns så många problem som vita aldrig, inte ens för en sekund, behöver bry sig om men som är vardagsmat för oss andra.

Jag har tidigare nämnt att det är dags att fler berättelser får synas. Och att skriva en bok har varit långt ifrån en självklarhet för mig. Tillhör man en grupp som sällan hittar litteratur där man är representerad, är det inte självklart att sätta sig ner och börja berätta. Det beror förstås också på strukturer, och på en lång tradition av dominans av vithetsperspektivet. Om man tillhör en minoritetsgrupp har man genom historien i olika utsträckning

behövt skriva och skapa för den vita publiken, och anpassa sig till vad personer som jobbar i den homogena kulturbranschen säger och tycker. För att nå ut med sin bok, konst, film eller musik behöver man först bedömas av en vit blick.

Det här är en insikt som har slagit mig flera gånger under arbetet med den här boken. Jag har alltid läst mycket, men jag börjar mer och mer inse att de allra flesta böcker jag läst har skrivits eller filtrerats genom den vita blicken. Läs den meningen igen. Det mesta jag har läst, även när författaren varit icke-vit, har filtrerats genom den vita blicken. Från det första utkastet till färdigt manus godkänns nämligen texten och konceptet av många som inte har dina erfarenheter eller perspektiv.

Det här får mig att tänka på den internationellt bästsäljande författaren Chimamanda Ngozi Adichie, som i sitt TED-talk "The danger of a single story" berättar att hon som liten bara läste sagoböcker med vita huvudpersoner, och det formade hennes bild av vad en bok "ska" vara när hon själv började skriva.

Det säger en hel del om hur otroligt stark den vita normen är. I det här bokprojektet har jag därför valt ut en skara experter inom olika områden som representerar många olika synsätt. De har blivit min referensgrupp, de läser, ger feedback och slår mig på fingrarna om jag skulle glömma bort vem det är jag skriver för.

Eftersom rasismen är strukturell behöver motrörelsen också bli det. Det är därför det är viktigt att vita och icke-rasifierade finns med i diskussionen. Hur ska man annars kunna sätta ord på, definiera och ändra den rådande normen? Det är lätt att glömma vem man gör saker för när man lever i ett samhälle där man är åsidosatt och icke-representerad. Det är lätt att falla i fällan att försöka pleasa den vita massan. Jag vet inte om allt jag gör är rätt, men jag tar ändå steget, hoppar över kanten och hoppas att mina gärningar tas emot utan backlash. Och skulle jag få det ändå, fine. För den här boken, den är först och främst

till för oss. Och jag vill skriva den så som vi pratar, tänker och reflekterar när vi tror att ingen vit person hör.

Det är dags att sluta gömma oss själva, våra ord och våra känslor.

Så låt dem höra.